

e-com.Ud'A

Número 51

30 de setembre de 2009

Consell editorial

- Univers Bertrana
- Manel Cayetano
- Aleix Dorca
- Sara Esqué
- Miquel Nicolau
- Florenci Pla
- Josefina Porras
- M. d'Urgell Sansa

Contacte: butlleti@uda.ad

Qui no dubta no sap res.

proverbi Hindú

Editorial

S'inicia el tret de sortida del nou curs acadèmic 2009/2010. I mentre la comunitat universitària d'Andorra emprèn el nou curs acadèmic amb l'habitual afany de més activitat i millora continuada de la universitat pública d'Andorra, el panorama actual arreu no és molt engrescador.

Pel que fa a Andorra, la presentació de l'informe econòmic 2008, que elabora anualment la Cambra de Comerç, va servir per constatar com la situació econòmica que actualment travessa el Principat és molt pitjor que la de les dues economies veïnes. Amb unes perspectives de futur no gaire esperançadores, Andorra s'enfronta a un cúmul d'inconvenients: noves exigències en matèria d'intercanvi d'informació fiscal, forta davallada a la construcció, disminució de vendes en el sector comerç i hoteler, crèdits i hipoteques molt difícil d'obtenir, etc. No obstant, el missatge des de la Cambra de Comerç és força positivista, plantejant fins i tot al Cap de Govern un paquet de propostes per sortir de la crisi.

Un altre aspecte preocupant en aquesta entrada de tardor és la pandèmia de la grip A. I a les portes de l'inici de curs en què aquesta epidèmia es

mostra com a una indesitjada novetat, l'experiència dels països occidentals ens envien un missatge clar: calma i sobretot normalitat i sentit comú. No per això, deixem de destacar com alguns col·lectius de metges sostenen que estem davant d'una epidèmia de por causada per una malaltia fantasma que pot respondre a interessos econòmics i polítics. En tot cas és possible que s'estigui exagerant en tot el que rodeja a la pandèmia, ja que es tracta d'una malaltia amb menors efectes que la grip estacional. Però en tot cas l'alarma i l'angoixa està servida.

Com tampoc no deixa d'angoixar la situació bèl·lica que es viu a l'Afganistan on la violència diària és molt pitjor que a l'Iraq, i es parla de la resistència més gran amb què les tropes terrestres de l'OTAN han topat fins ara. No podem estar-nos de parlar de preocupació per l'agregament del conflicte i l'elevat nombre de víctimes.

Però la vida continua i sempre després de la tempesta torna la calma. Treballem-hi plegats perquè aquesta calma arribi al més aviat possible i sigui duradora.

Què fem?

Serveis informàtics de la Universitat d'Andorra.

Aprofitem aquest primer número del butlletí del curs 2009-2010 per posar-vos al dia, als antics estudiants, i presentar-vos, als nous, els Serveis informàtics de la Universitat d'Andorra. Els Serveis informàtics van força més enllà del Campus virtual o l'aplicació web del correu electrònic que probablement, a aquestes alçades, ja heu fet servir tots alguna vegada. Sovint veiem que hi ha un cert grau de desconeixement d'altres serveis que s'ofereixen. Comentarem una mica cadascun dels serveis. Sabeu, a més, que sempre ens podeu demanar informació o ajuda, o bé a l'adreça de correu electrònic suport@uda.ad, o personalment al despatx dels Serveis informàtics de la Universitat.

Pàgina web: la pàgina web de l'UdA és <http://www.uda.ad>. Aquí es mostren les últimes notícies relacionades amb el nostre entorn i a més hi teniu una informació completa de tots els cursos i carreres que s'imparteixen a la Universitat. L'ac-

cés al campus virtual també es realitza des de la pàgina principal del web. A la pàgina web de la Universitat teniu també un apartat dels Serveis informàtics on s'explica tot el que es comenta en aquest article d'una manera més detallada i amb exemples de configuració. El trobareu a la pàgina principal, a l'apartat *Recursos*.

Campus virtual: aquest any estrenem campus virtual. Després de força anys utilitzant la plataforma de pagament Lotus Domino passem al programari lliure utilitzant Moodle. Aquest és un programari específic per a la creació d'entorns d'aprenentatge professorat/estudiants. Al Campus virtual de l'UdA és on els professors us facilitaran la documentació i activitats de les diferents assignatures, a l'hora que serà l'espai on podreu entregar els exercicis o pràctiques perquè siguin avaluats pel professorat. A més, el Campus ofereix la possibilitat de crear fòrums, xats, veure les notes dels documents lliurats, etcètera.

Editorial	1
Què fem?	1
Lliçons recreatives	3
Info-Ud'A	4
Agenda	7
Parlem?	7
UdA.Sostenible	9
Postres de músic	10
Ni fred ni calor	11

Què fem?

Serveis informàtics de la Universitat d'Andorra.

Al Campus virtual de l'UdA és on els professors us facilitaran la documentació i activitats de les diferents assignatures, a l'hora que serà l'espai on podreu entregar els exercicis o pràctiques perquè siguin avaluats pel professorat. A més, el Campus ofereix la possibilitat de crear fòrums, xats, veure les notes dels documents lliurats, etcètera. Al campus s'hi pot accedir, o bé a través del web de l'UdA (<http://www.uda.ad>) o directament a través de la pàgina del campus (<http://campus.uda.ad>).

Correu electrònic: la Universitat també posa a la vostra disposició una adreça de correu electrònic que podeu utilitzar per complementar la vostra formació. La vostra adreça de correu és el vostre nom d'usuari seguit del domini *uda.ad*. Així per a un estudiant amb usuari: *unusuari*, l'adreça de correu seria: *unusuari@uda.ad*. L'accés a la vostra bústia de correu la podeu fer mitjançant l'aplicació web amb adreça <http://correu.udaa.ad> o mitjançant qualsevol client de correu electrònic ric com ara *Thunderbird*, *Evolution*, *MS Outlook*, ... i des de qualsevol sistema operatiu, ja sigui *GNU/Linux*, *Mac OS X* o *Windows*. A més, per a clients de correu rics, la seguretat TLS/SSL està habilitada en tots els protocols.

Espais: com haureu pogut veure al campus, hi ha un enllaç a una aplicació web de compartició d'arxius anomenat *Espais*. L'adreça és <http://espais.udaa.ad>. Aquí podreu trobar informació complementària sobre la Universitat i els cursos als que esteu matriculats, com per exemple, la planificació setmanal de la diplomatura en infermeria.

Laboratoris de pràctiques: els laboratoris d'informàtica estan disponibles per a tots els estudiants de la Universitat i es poden utilitzar lliurement sempre que no hi hagi una classe ocupant-los i seguint l'horari d'obertura de la Universitat. Als laboratoris trobareu disponibles els sistemes operatius *Windows XP SP3* i *Ubuntu GNU/Linux 9.04*. Podeu accedir als terminals utilitzant el vostre nom d'usuari i la vostra contrasenya.

Carpeta personal: els estudiants disposeu d'un espai de disc en un servidor de la Universitat del qual se'n realitza una còpia de seguretat cada dia. Aquest espai de disc és accessible des dels terminals dels laboratoris automàticament, tant si utilitzeu *Windows* com *GNU/Linux*. L'espai de disc per alumne és de 500Mb. A aquesta carpeta també hi podeu accedir des de casa vostra utilitzant el servei d'accés remot per VPN.

Impressió: la Universitat posa a disposició dels estudiants una impressora que es troba a l'entrada de la segona planta perquè pugueu imprimir la documentació que considereu oportuna de les

assignatures que esteu cursant. La quota semestral és de 600 pàgines. Aquesta és reiniciada automàticament cada semestre. Un cop superada la quota no es pot imprimir més.

Accés Wifi: tant l'edifici de la Universitat com la biblioteca Comunal-Universitaria estan equipades amb antenes Wifi. Això significa que si disposeu d'un portàtil o similar amb aquesta tecnologia us hi podeu connectar lliurement per accedir als recursos informàtics de la Universitat. Hi ha dues xarxes sense fils que podeu utilitzar: *udaopen* és oberta i sense seguretat, cosa que implica que qualsevol podria escoltar les dades que hi transferiu. L'altra xarxa és *eduroam*, aquesta pertany a una iniciativa europea que us permet utilitzar el vostre nom d'usuari i contrasenya de la Universitat d'Andorra per accedir a les xarxes sense fils de totes les universitats d'Europa i Austràlia unides al projecte. Aquesta xarxa és segura i ningú podrà veure les dades que transferiu. La configuració per a diversos sistemes operatius s'explica a la pàgina web de l'UdA.

Accés remot per VPN: podeu connectar amb la Universitat utilitzant el servei VPN. Un cop connectats podeu accedir a la vostra carpeta personal del servidor d'arxius de la Universitat. A més, els estudiants de carreres d'informàtica podreu realitzar algunes pràctiques des de casa, connectant directament amb els servidors que es troben a la Universitat i que no són accessibles remotament de forma oberta. La configuració la podeu trobar a la pàgina Web de l'UdA.

Biblioteca i bases de dades digitals: la biblioteca que abans es trobava a la sisena planta de l'edifici de la Universitat es troba ara al Centre cultural i de congressos lauredià. La sala d'estudi encara és a la sisena planta. Els terminals que hi havia a la biblioteca els podeu seguir utilitzant a la biblioteca Comunal-Universitaria. A més, podeu accedir a la pàgina <http://biblioteca.udaa.ad> per consultar el catàleg de llibres de la biblioteca. Finalment la Universitat té una subscripció a dues bases de dades digitals: *Emerald* i *NetLibrary*. Aquestes bases de dades no són d'accés lliure i, per tant, només hi podeu accedir des dels terminals de la Universitat o bé utilitzant la pàgina: <http://udaas.udaa.ad> per realitzar l'autenticació.

Gestió acadèmica: les dades del vostre expedient acadèmic les podeu consultar sempre que vulgueu utilitzant aquest aplicació web a l'adreça següent: <http://intranet.udaa.ad/prod/gestacad.nsf>. Aquí de nou heu d'utilitzar el vostre nom d'usuari i contrasenya per accedir a les vostres dades de gestió acadèmica, com ara dades personals, matricules, notes i generar llistats d'aquesta informació.

Estem a la vostra disposició per dubtes i demés.

Aleix Dorca Josa

Lliçons recreatives

És molt gran l'univers?

Un avió que voli a una velocitat mitjana de 1.000 km/h trigaria unes 42 hores en donar la volta a la Terra, trigaria més de 15 dies per arribar a la Lluna (la Lluna es troba a un 380.000 km de la Terra) i aquest mateix avió faria 8.760.000 km en un any.

Si amb aquest avió volguéssim emprendre un viatge fins al Sol, tenint en compte que la distància de la Terra al Sol és de 150.000.000 km, el nostre passeig duraria una mica més de 17 anys (això només d'anada, després caldria tornar).

Si poguéssim augmentar la velocitat de creuer fins a 100.000 km/h, trigariem 3,7 hores per arribar a la Lluna i 62,5 dies per arribar al Sol. Molt millor, no?

Com podem veure quan fem mesures dins del sistema solar l'ordre de magnitud canvia. Tot és molt més gran i per això caldrà utilitzar unes altres magnituds. Una molt comuna és la unitat astronòmica (UA) que és equivalent a la distància entre la Terra i el Sol (150.000.000 km). Així direm que Júpiter està a 5,2 UA del Sol, molt més entenedor que 780.000.000 km.

La UA resulta vàlida quan ens movem pel sistema solar. Ara bé, si anem més enllà del sistema solar aquesta unitat resulta massa petita i és necessari introduir una altra mesura més adequada per mesurar distàncies entre estrelles o galàxies. Aquesta unitat és l'any llum. Un any llum és la distància que recorre la llum (300.000

km/s) en un any. Per tant un any llum és igual a uns 9,5 bilions de km que fent l'equivalència en UA tindrem que 1 any llum és igual a 63.240 UA.

L'estrella més propera al Sol (Pròxima *Centauro*) es troba a 4,24 anys llum. Això vol dir que quan mirem al cel un dia estelat i veiem l'estrella *Centauro*, el que estem veient realment és com era fa una mica més de 4 anys. Com és avui, ho veurem d'aquí una mica més de 4 anys. I això que parlem de l'estrella més propera. L'estrella més allunyada del Sol, dins de la nostra galàxia, se situaria al voltant dels 75.000 anys llum. O sigui, el que veiem és com era aquesta estrella fa 75.000 anys. Avui potser no existeix, o sí. Per saber-ho haurem d'esperar 75.000 anys més.

Això vol dir que no podem veure l'univers en present (com és ara), el que veiem és el seu passat. Cal tenir en compte que si en un moment determinat s'apagués el Sol, a la Terra encara tindriem 8 minuts i 20 segons de llum solar (és el temps que triga la llum en recórrer els 150.000.000 km que separen la Terra del Sol).

És molt gran l'Univers? És immensament gran, tant que es fa difícil d'imaginar. Es creu que l'Univers observable té una dimensió estimada de 93.000 milions d'anys llum. És finit o infinit?

Florenci Pla

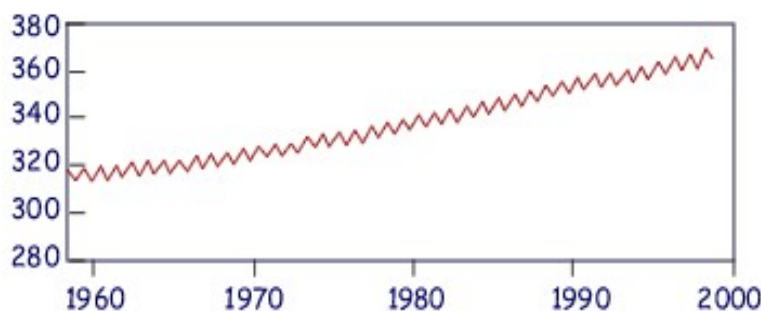
Per què la concentració de diòxid de carboni (CO₂) a l'atmosfera és més alta a l'hivern que a l'estiu?

Si mirem un globus terraquí ens adonarem que la major part dels continents (part sòlida) es troben al l'hemisferi nord i en conseqüència la major part de massa arbòria. També sabem que els arbres, mitjançant la fotosíntesi que es produeix a les fulles, absorbeixen CO₂ i alliberen oxigen durant el dia. Com que a l'hivern hi ha arbres que perden les fulles (caducifolis) i també hi ha

menys hores de llum solar la fotosíntesi serà menor i en conseqüència la concentració de CO₂ a l'atmosfera és més gran. Per això la gràfica de concentració de CO₂ a l'atmosfera té forma de dent de serra (hivern i estiu).

Florenci Pla

Info-Ud'A

Inici del nou curs acadèmic

L'activitat acadèmica d'aquest nou curs universitari es va iniciar el 9 i el 14 de setembre amb la benvinguda dels nous estudiants. Concretament s'han incorporat a les diferents formacions reglades de la Universitat d'Andorra un total de 80 nous estudiants distribuïts segons l'àmbit formatius en:

- Formacions presencials: 66
 - Infermeria: 23
 - Informàtica: 7
 - Empresa: 24
- Ciències de l'educació: 12
- Formacions virtuals: 22

Doctorat: hi ha 12 estudiants admesos. El 2 d'octubre acaba el termini de matrícula.

Les preinscripcions als estudis d'infermeria es van tancar el mes juny ja que, amb les més de 40 demandes, s'havia superat el nombre màxim de places disponibles. Per aquest motiu, el passat 26 de juny els candidats preinscrits a aquests estudis es van presentar a una prova de selecció.

Acte d'obertura del nou curs acadèmic

El dijous 29 d'octubre, a les 10 del matí, se celebrarà l'acte oficial d'obertura del curs acadèmic 2009-2010 amb la presidència del cap de Govern, el M.I. Sr. Jaume Bartumeu.

En l'acte també es lliuraran els diplomes universitaris del curs 2008-2009.

La conferència inaugural *Educació i desenvolupament* serà impartida pel Sr. Arcadi Oliveres.

L'acte tindrà lloc al Centre Cultural i de Congressos Lauredià.

Mediador de la Universitat d'Andorra

Tal i com s'ha informat a l'últim Consell Universitari, reunit aquest mes de setembre, Josep Maria Goicoechea Utrillo ha estat nomenat Mediador de la Universitat d'Andorra. Un comitè format per cinc membres (dos representants dels estudiants, un representant del professorat, un representant del personal no docent i un representant dels òrgans de govern de la Universitat) va proposar el càrrec a Josep Maria Goicoechea, que ha acceptat la proposta. L'adreça electrònica del Mediador de la Universitat d'Andorra és: mediador@uda.ad.

Pla de preparació i resposta davant la grip

Atès el paper rellevant de la Universitat d'Andorra en la protecció de la salut de totes les persones que conformen la comunitat universitària, i la repercussió que tindria el fet que la Universitat es paralitzés, s'ha elaborat un pla de preparació i resposta davant una pandèmia de grip a partir de les recomanacions emeses pel Govern d'Andorra.

S'han designat uns coordinadors per als temes relacionats amb la grip a la Universitat, per contactar amb les autoritats sanitàries i els proveïdors de serveis, per implantar els protocols de resposta envers les persones malaltes, i per comunicar els plans a la comunitat universitària. En aquest marc, el 30 de setembre s'ha convidat a la Rosa Vidal, cap de l'Àrea de Promoció, Prevenció i Vigilància de la salut, que ha ofert a tot el personal fix de la Universitat una sessió informativa. El desplegament del pla anirà d'acord al moment epidemiològic en què ens trobem.

La Universitat d'Andorra signa la Magna Charta Universitatum a Bolonya

La Universitat d'Andorra va signar formalment la *Magna Charta Universitatum* a la cerimònia de signatura que va tenir lloc a la Universitat de Bolonya (Itàlia) el dia 18 de setembre. La *Magna Charta* té com a objectius fonamentals promoure els valors de la universitat i estrènyer els lligams entre les universitats europees i d'arreu del món i ja ha estat signada per més de 600 universitats.

Info-Ud'A

Conveni amb el ministeri espanyol d'Educació

El rector de la Universitat d'Andorra i el conseller d'Educació de l'Ambaixada d'Espanya a Andorra, Bartolomé Bauzá, van signar el 9 de juliol el conveni de col·laboració entre la Universitat i el ministeri d'Educació espanyol que permet als alumnes del bàtxelor en Ciències de l'educació realitzar estades formatives, previstes dins del pla d'estudis d'aquesta formació, a les escoles espanyoles del Principat. Un conveni equivalent va ser signat el passat 4 de juny amb el delegat de l'ensenyament francès a Andorra, Michel Maginot.

35a Temporada de teatre

El 8 d'octubre l'auditori Claror del Centre Cultural i de Congressos de Sant Julià de Lòria serà l'encarregat de donar el tret de sortida a la 35a edició de la temporada de teatre amb l'obra *Jocs d'idiotes*, amb Lloïl Bertran i Joan Pera al capdavant. Ja el 18 de novembre, a la mateixa parròquia, Josep Maria Pou torna amb l'obra *Els nois d'història*. *Els pastorets* tancaran el cicle a Sant Julià de Lòria, durant les dates de Nadal. Per a aquestes tres obres es fa un 25% de descompte als posseïdors del carnet universitari de la Universitat, en venda anticipada (www.netentrades.com).

La Universitat de València presideix la Xarxa Vives

El 8 juliol, a la reunió del Consell General de la Xarxa Vives, que ha tingut lloc a Barcelona, ha estat elegit president el rector de la Universitat de València, Francisco Tomás Vert, en haver-se acomplert el semestre de presidència de la rectora de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Ana Ripoll Aracil. Durant el Consell General, entre altres iniciatives, s'ha decidit promoure la candidatura de la Fundació Vicente Ferrer per al premi Nobel de la Pau.

Durant el semestre de presidència de l'UAB, la Xarxa Vives ha desenvolupat, entre altres projectes, el XX Debat Universitari de la Xarxa (Universitat de les Illes Balears, 13 de març) i les III Jornades Euroregionals Universitat-Ocupació (Universitat de Girona, 7 i 8 de maig), totes dues activitats en el marc de la Xarxa Universitària Pirineus Mediterrània a la qual pertany la Universitat d'Andorra.

X Simposi sobre Medicina Aeroespacial

La Universitat d'Andorra col·labora en la celebració del X Simposi sobre Medicina Aeroespacial de la SEMA (*Sociedad Española de Medicina Aeroespacial*), que tindrà lloc al Centre de Congressos d'Andorra la Vella, els dies 12 i 13 del proper mes de novembre.

Aquest congrés té com a objectiu, convocar als metges autoritzats per la DGAC (*Dirección General de Aviación Civil*) que s'encarreguen de realitzar les revisions mèdiques als pilots d'aviació, tant privats com comercials. La SEMA és per aquest fet, la màxima representant d'aquests professionals al territori espanyol, comptant amb un total de 130 metges associats de diferents especialitats. Aquest congrés és el més important esdeveniment científic de l'any per a aquest ram i aplegarà al voltant de 200 persones, entre metges i acompanyants.

El dia 12, que és la primera jornada del congrés, després de l'acte inaugural, es comptarà amb la presència de Pedro Duque, astronauta espanyol internacionalment conegut i que tindrà al seu càrrec la primera de les ponències del congrés. A la tarda, es tractarà en una taula rodona els diferents problemes psiquiàtrics a l'entorn aeronàutic. El dia 13, congressistes i acompanyants podran presenciar, a càrrec del cos de bombers d'Andorra (GRIM), un simulacre de rescat de muntanya aeri. Ja a la tarda, una sessió de debat, conduïda pels professionals de la companyia aeronàutica espanyola Iberia, finalitzarà el programa científic del congrés, amb l'acte de clausura.

Tercera exposició UdArt 2009

Des del 17 de setembre ha quedat muntada i oberta al públic la tercera exposició emmarcada en UdArt 2009. En aquesta ocasió els artistes participants són Àngel Calvente, Joan Canal i Mercè Ciaurritz. Les obres estan ubicades a les plantes 0 (accés per av. F. Cairat) i 2 (accés per pl. Germanat) de l'edifici.

UdArt es va inaugurar el 22 de gener passat amb la participació dels artistes Jordi Casamajor, Rafael Contreras i Roger Mas. La segona exposició, del 23 d'abril al 26 de juny, va comptar amb Nerea Aixàs, Faust Campamà i Judit Gaset. Tots nou escultors tenen com a denominador comú una consolidada trajectòria artística.

Info-Ud'A

Òpera oberta

Està obert el període de preinscripció per al nou curs *Òpera Oberta*, que organitzem conjuntament la Universitat d'Andorra i el Gran Teatre del Liceu de Barcelona, amb el patrocini de la Fundació Crèdit Andorrà i el suport tècnic d'Andorra Telecom. En aquesta setena edició del curs s'ofereixen cinc retransmissions en directe a través d'Internet de cinc òperes des del Gran Teatre del Liceu de Barcelona.

El calendari de representacions és el següent :

- Dimarts 10 de novembre del 2009 *Król Roger* de Karol Szymanowski
- Dimecres 16 de desembre del 2009 *Il Trovatore* de Giuseppe Verdi
- Dimarts 16 de març del 2010 *La fille du régiment* de Gaetano Donizetti
- Dimecres 21 d'abril del 2010 *Die Entführung aus dem Serail* de W. Amadeus Mozart
- Dimecres 19 de maig del 2010 *Der Rosenkavalier* de Richard Strauss

En aquest nou curs es repeteix l'experiència, com a activitat opcional, d'assistir al Gran Teatre del Liceu de Barcelona a la representació d'una òpera. En aquesta ocasió, *Tristan und Isolde* de Richard Wagner. L'obra s'escenificarà el 10 de febrer del 2010.

Les retransmissions en directe es faran a l'Auditori Rocafort del Centre Cultural i de Congressos Lauredià, a les 20 hores. Abans de la retransmissió de cada òpera (subtitulades en català), a les 18.30 hores, un professor impartirà una conferència sobre l'obra en concret. Posteriorment es farà una classe prèvia en directe des del Gran Teatre del Liceu, i a les 8 del vespre començarà la retransmissió de l'òpera des del coliseu català. El període per formalitzar la matrícula per al curs *Òpera Oberta 2009/2010* estarà obert fins al 9 de novembre. El preu és de 65 euros.

Postgrau en iniciació a la recerca

El 2 d'octubre comença a la Universitat d'Andorra la segona edició del *Postgrau en iniciació a la recerca*, una formació pensada per a totes aquelles persones, titulats universitaris, que inicien l'activitat de recerca científica i/o el seu doctorat. El postgrau forma part del nou pla d'estudis de doctorat, iniciat aquest setembre. El període de preinscripcions i matrícula està obert fins l'1 d'octubre per al primer mòdul, el curs *Metodologia de la recerca*. El segon mòdul i últim del postgrau, titulat *Mètodes quantitius i qualitius en recerca*, començarà més endavant.

Actualment, dins del marc del Pla general de recerca i innovació de la Universitat d'Andorra, hi ha quatre grups de recerca actius. Es tracta del Grup de recerca en educació i tecnologia, el Grup de recerca en ciències de la salut i serveis sanitaris, el Grup de recerca en economia financera i el Grup de recerca en llengua catalana.

Participació del grup de recerca en llengua catalana als 4ts debats de recerca de la SAC

El grup de recerca en llengua catalana de la Universitat d'Andorra va participar als 4ts debats de recerca de la Societat Andorrana de Ciències (SAC) que es van celebrar els dies 25 i 26 de setembre a Andorra la Vella. El tema central d'aquests debats va ser la llengua catalana i Andorra. La Universitat va presentar dues ponències sobre dues de les línies d'investigació del grup de recerca en llengua catalana: el model sistèmic de l'evolució de l'ús del català a Andorra i la xarxa Neoxoc d'estudis de neologismes.

Llibre *Dret internacional privat del Principat d'Andorra*

La Universitat d'Andorra i la Fundació Crèdit Andorrà han publicat el llibre *Dret internacional privat del Principat d'Andorra. Volum 2. Persona, família, successions i testaments*, obra del professor Ramon Viñas Farré, que es troba disponible a les llibreries. Està dedicat a les institucions del dret civil internacional, i els seus deu capítols abracen les qüestions relatives a la persona física i la seva protecció; les qüestions relatives al matrimoni, els seus efectes i els problemes de les crisis matrimonials; la filiació per naturalesa i per adopció; el problema dels aliments i, finalment, la successió per causa de mort. L'obra es va presentar en públic a l'Auditori Rocafort aquest 22 de setembre de 2009.

Info-Ud'A

Llibre *Andorre ou les hommes d'airain*

Amb la col·laboració de la Universitat d'Andorra, l'editorial Andorra acaba de publicar la primera edició bilingüe, en francès i català, del llibre *Andorre ou les hommes d'airain / Andorra o els homes d'aram*, novel·la clàssica d'Isabelle Sandy (1884-1975). El llibre Inclou una breu biografia de l'autora i documentació diversa sobre l'obra a càrrec del professor Jean-Claude Chevalier.

Revista BUC

S'acaba de publicar el número 4 de la revista *BUC. Universitat. Cultura. Llibres*, una eina que vol divulgar la producció cultural i científica universitària, alhora que apropa les novetats editorials de les universitats de la Xarxa Vives, entre les quals figuren les de la Universitat d'Andorra. En el seu quart número, la publicació inclou una entrevista al director del Centre de Tecnologia Aeroespacial (CTAE) i un reportatge sobre el paper de les universitats com a agents de cooperació per al desenvolupament. La revista incorpora també una lectura del llibre *Dret administratiu andorrà*, obra col·lectiva publicada per la Universitat d'Andorra i la Fundació Crèdit Andorrà.

BUC es pot consultar en PDF i té una versió electrònica a la llibreria virtual www.e-buc.com, on està a l'abast del públic tota l'oferta editorial de les universitats.

Agenda de la Universitat

- **30 de setembre:** sessió informativa sobre la grip
- **1 d'octubre:** cafè informatiu
- **2 d'octubre:** inici del Postgrau en iniciació a la recerca (mòdul I)
- **5 i 6 d'octubre:** reunió d'inici del projecte Interreg Transversalis a Tolosa
- **8 d'octubre:** xerrada informativa sobre el rugbi femení
- **22, 23 i 24 d'octubre:** participació a la Fira d'Andorra la Vella
- **29 d'octubre:** acte d'obertura del curs acadèmic 2009-10
- **10 de novembre:** inici del curs Òpera Oberta 2009/10 amb Król Roger, de Szymanowski
- **12 i 13 de novembre:** X Simposi sobre medicina aeroespacial
- **Fins el 22 de novembre:** tercera exposició UdArt

Parlem?

Qui se'n recorda de l'esforç dels científics?

Aquest estiu, concretament el 5 d'agost, va morir Jordi Sabater Pi. La seva mort va tenir molt poc ressò al mitjà de comunicació i encara menys si ho comparem amb el ressò que va tenir la mort de Michael Jackson que no només va ocupar portades de diaris i primera notícia del telenotícies el dia de la seva mort (25 de juny) sinó que durant tot l'estiu s'hi ha anat fent referència. Sembla doncs, que el món dels científics tingui poc interès mediàtic i que es valori molt poc les persones que han fet una feina important en el camp de la ciència.

Qui era Jordi Sabater?

Va néixer a Barcelona l'any 1922 i va ser un autodidacta, un aventurer, un gran observador, un excel·lent dibuixant i un incisiu pensador. Amb 17 anys, fugint de la postguerra espanyola, marxà a Guinea on s'hi va quedar 30 anys estudi-

ant de forma autodidacta la natura. És conegut per haver portat a Barcelona el goril·la albi *Floquet de Neu* que si fem una mica de memòria recordarem que va tenir més ressò la mort (i la malaltia) de *Floquet de Neu* que la de l'etòleg, antropòleg i primatòleg Jordi Sabater. En quin món vivim?

A part de portar el goril·la *Floquet de Neu* a Barcelona, Jordi Sabater es conegut per haver descobert la granota més gran que es coneix (*Conraua goliath*), estudiar el comportament de l'ocell indicador de la mel (*Melichneutesrobustus*), ser el primer en observar que els ximpanzés fabricaven eines (pals) per agafar termites de dins dels formiguers i per estudiar amb tota mena de detall els nius fabricats pels goril·les i pels ximpanzés

Parlem?

Qui se'n recorda de l'esforç dels científics?

Les seves frases

- El tema dels primats no és popular, però és un gran descobriment per a la humanitat.
- La vida a l'Àfrica ha canviat molt. Els homes han talat boscos, han matat animals i els indígenes s'han europeïtzat.
- En referència a *Floquet de Neu* deia *Estic fart que la gent em conegui per haver portat Floquet de Neu a Barcelona. Aquí mireu les coses pel seu exotisme i no pel seu valor.*
- El zoos tenen poca vida per davant.
- Els ximpanzés són conscients del seu

parentiu amb l'home.

Algun dia la humanitat serà jutjada per haver tancat els primats al zoo.

El seu llegat

Sabater Pi, que estava casat i tenia dos fills, va donar el seu arxiu personal (més 2.000 dibuixos i apunts al natural de gran interès científic, així com llibres, revistes i objectes etnològics de l'Àfrica) a la Universitat de Barcelona (UB), de la que era catedràtic emèrit.

Florenci Pla

Els Beatles i el cul del món

Andorra sembla que és el cul del món. Vivim molt tranquil·lets, tots contents, però quan arriba l'hora d'estar al dia ... ai, malament. Tinc pocs vicis, i des que tinc un fill tinc menys temps i menys diners per dedicar-los-hi. Un dels vicis que conservo és el de la música. Soc dels flipats que encara compra CD, sí, allò *bunic* i rodó que fa aquells efectes tan *xulus* amb la llum. Quan un grup treu un disc molt bo fins i tot el compro en vinil, allò de plàstic negre que tenien, o tenen encara, els vostres pares i/o avis. Als de la nostra espècie a les botigues ens miren amb cara rara, cada dia som menys. L'mp3 també m'ha enganxat, es clar, i tinc l'iPod de rigor ple a vessar, com tothom.

En fi, el dia 9 de setembre era una data especial, no perquè Google fes servir un dibuixet *mono* a la seva pàgina per commemorar la casualitat de la data, sinó perquè sortien a la venda dues caixes dels Beatles. Els 2009 remasters i el Beatles in Mono. Pel mòdic preu d'uns 400 a 600 euros, depenent de la botiga, et podies fer amb els dos. El 9 també era la data assenyalada per la sortida del joc de consola *The Beatles Rock Band*. El pack complet en edició limitada sortia per uns 300-400 €. Fantàstic. D'això ens n'assabentàvem allà pel juny, o potser abans, no ho recordo bé. En qualsevol cas, un servidor ja començava a estalviar i a planificar les despeses de l'estiu a l'espera de la tan assenyalada data.

El dia 9, després de la diada de Meritxell i a punt d'arribar l'11 de setembre català, vaig anar a totes les botigues de discs d'Andorra, moneder ple en mà, a la recerca de les preuades caixes i del joc. No vaig tenir sort. Alguns fins i tot se'm reien a la cara tot pensant en com d'ingenu s'havia de ser per pensar que estarien a Andorra en la data de sortida. Tenien raó, era ingenu, però la fe és l'últim que es perd, no? Del joc per consola, el mateix, res de res.

Al dia següent *Sant tornem-hi*, i evidentment, la mateixa sort. *Millor que provis directament a venir la setmana que ve; La caixa dels Beatles? no sé què és això; Tal i com estan les coses potser els rebrem d'aquí a uns deu dies; El Beatles in Mono ja ni el demanem per no enganxar-nos els dits, és una mica car; El joc arribarà, potser dilluns, però l'edició limitada, ni de conya.* Aquestes van ser algunes de les respostes que em van donar els amables dependents. Estem parlant de botigues que es dediquen a vendre música i/o jocs, per l'amor de Déu! I no es tracta d'un grupet que acaba de treure un disc i *mola* a les nenes de 15 anys, es tracta dels Beatles! Una pena vaja. És clar que, els discs dels grupets arriben, tard o d'hora, en grans quantitats.

Vist el panorama, l'única solució era esperar o sortir del forat i anar a la civilització. Així que agafa biberons, bolquers, el nen, la dona i vinga cap a la *populosa*. El següent dissabte a la tarda em feia amb l'última caixa que hi havia a l'FNAC del Beatles in Mono, gairebé arrancant-li a un comprador que se la mirava. Segurament a Barcelona estava disponible des del dia 9 a les 9 del matí, com ha de ser ... no?

I com sonen els remasters? Fantàstics. No repetiré el que molt millors crítics que jo han dit en revistes o diaris de més tirada. En definitiva, val molt la pena!

I els Beatles in Mono? Encara millors! Això sí que és una joia! Les repliques dels vinils en format CD (i no les repliques en vinil dels originals, com deia un diari d'Andorra, uff!) són preciosos, amb un caràcter de nostàlgia molt important. El so en aquest cas no és el que més m'importava, sinó el poder sentir les cançons tal i com es van concebre originalment.

Ara toca la reedició amb noves mesclades. Potser pel 50 aniversari de la banda? 500 € més? Mireu, hi ha qui fuma, va de festa, o se'ls gasta d'una

Els Beatles i el cul del món

altra manera, no? Jo ja els espero!

Aquest tema dels *Beatles* està molt bé, però no deixa de ser una anècdota que m'ha vingut molt bé per *re-descobrir* que Andorra és el cul del món i que en moltes coses sembla que estem força enrederits encara. Això no deixa de ser un poble i la duana sembla ser que no ajuda molt als interessos dels comerciants i clients. Els dos o tres dies d'espera, en el millor cas, no ens els treu ningú.

Em ve al cap un altre exemple. Sembla que ara als cinemes de l'illa Carlemany podem veure en alguna sessió golfa o similar alguna pel·lícula en

versió original. Ja era hora, no? O potser també serem tres o quatre flipats amb aficions estranyes?

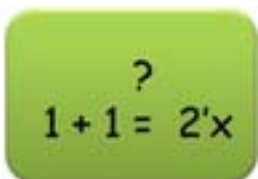
Ah!, no, sembla que la música i les pel·lícules és de les coses que més agrada a tothom...

Probablement el que passa és que a Andorra no hi ha mercat per aquest tipus d'aficions o activitats. La culpa és nostra, dels aficionats a coses peculiars, i de la nostra ingenuïtat.

Aleix Dorca Josa

UdA.Sostenible

La sinergia de les tecnologies col·laboratives i la sostenibilitat

Internet, el web 2.0, serveix per articular les associacions de la societat civil mundial, els blogs i altres mitjans virtuals participatius afavoreixen l'autoorganització i el desenvolupament de valors compartits entre persones de diferents cultures.

Valors comuns, com el coneixement, l'art, la cultura, l'aire, els oceans, l'aigua, la vida salvatge, la llibertat, la dignitat, la salut, el benestar dels pobles, de les persones, de les cultures minoritàries, de les selves, de les espècies, la biodiversitat, la llum del sol, la llengua, la pluralitat, i moltes més coses, són de tots i de ningú, formen part del patrimoni de la humanitat i sense elles la vida a la terra no seria possible.

Compartits i discutits per milions de persones, persones de tot el món que mitjançant Internet comparteixen i discuteixen sobre aquests béns comuns, persones preocupades pel canvi climàtic, per l'esgotament dels recursos naturals, per les desigualtats, persones interessades en aprendre a viure millor amb menys, en canviar les relacions entre el nord i el sud, en construir un futur millor, més sostenible i respectuós amb les altres espècies que conviuen en el nostre petit i fràgil planeta.

La segona superpotència, les noves tecnologies, han permès a l'activisme social organitzar-se i convertir-se en la segona superpotència del món. A l'any 2003 mitjançant les noves tecnologies més de 30 milions de persones es van mobilitzar i manifestar en diverses ciutats del món en contra de la invasió il·legal dels Estats Units i els seus aliats a l'Irak. Kofi Annan secretari general de les Nacions Unides va fer referència en el seu discurs a aquesta segona superpotència, que no

es basa en la força de les armes sinó en la força de la raó i del coneixement.

El poder de la societat civil mundial que, mitjançant les noves tecnologies es manifesta, s'organitza, argumenta, opina, crea coneixement. Problemes complexos com el canvi climàtic, els transgènics, la salut, han posat de manifest la capacitat dels polítics i multinacionals en manipular el debat científic i l'opinió pública. Fa falta la intel·ligència col·lectiva de la societat civil, dels experts independents, el treball en equip i la participació de tots, per denunciar mitjançant els canals democràtics, la manipulació, la corrupció, les agressions al medi ambient, les agressions a la salut, les agressions als béns comuns de la humanitat.

L'esgotament dels recursos naturals (petroli, gas, carbó, aigua, ...) l'extinció contínua d'espècies, el canvi climàtic, la globalització imposada per decret llei, són evidències que cal conservar els béns comuns i lluitar per ells.

El Moviment decreixement,

afirma que ja no és possible conservar els béns comuns de la natura si continuem creixent i consumint cada vegada més, i promouen el creixement zero. El web d'aquest moviment a Catalunya és: www.decreixement.net

WorldChanging, www.WorldChanging.com portal que associa la tecnologia i l'ecologia per tal de crear prosperitat econòmica. Periodistes, pensadors, dissenyadors, empresaris, científics, enginyers, ... articulen sobre els problemes i solucions mediambientals que sorgeixen en tots els racons del planeta per tal de configurar un futur més sostenible. La seva base de dades consta ja de 8.500 articles sobre temes com la

UdA.Sostenible

La sinergia de les tecnologies col·laboratives i la sostenibilitat

producció industrial neta, energies renovables, construcció, comunicacions, transport, etc.

PlatoniQ, grup de desenvolupadors de programari amb seu a Barcelona, interessats pel coneixement, la informació i la cultura com a eines de progrés, han creat un banc comú de coneixement lliure de propietat intel·lectual, per tal de crear una societat més sàvia. El web del projecte és www.bancocomun.org

El projecte WiserEarth, www.wiserearth.org de Natura Capital Institute (NCI) serveix d'infraestructura per a milions d'organitzacions que treballen en tot el món a favor de la sostenibilitat, la justícia econòmica, la protecció dels drets humans i la pau. Des de l'any 2007 s'han creat multitud de projectes a escala mundial a l'entorn d'aquests temes. En aquest web hi ha el directori d'organitzacions no governamentals més extens del planeta i s'està convertint en un moviment social molt important, amb més de 100 milions de persones.

Pels nostres avenços intel·lectuals, socials i tecnològics, en l'actualitat, vivim un dels moments més excitants de la història de la humanitat, però en els últims segles moltes persones han donat l'esquena a la natura, a la biosfera de la nostra terra, i només veuen la terra amb finalitats mercantilistes i de profit personal, arreu hi ha centenars d'exemples, un de proper el tenim a la Rabassa.

Les TIC ens permeten relacionar-nos socialment i estimular el desig social de la cooperació i de la solidaritat. Segurament no podrem competir amb les multinacionals o amb els governs corruptes, però podrem contribuir a que aquells humans que han donat l'esquena a la natura es tornin a enamorar del seu entorn, de la vida que bull en tots els ecosistemes del nostre planeta i que com a espècie que ha desenvolupat una cultura, denunciem, lluitem i trobem solucions contra les agressions que es realitzen contra les altres espècies i l'entorn.

Penseu, en tot el que ens regala la natura de forma gratuïta, perquè **quant costaria extreure el diòxid de carboni de l'aire i introduir-li oxigen?**

Si voleu aprofundir sobre els aspectes socials d'Internet us recomano el llibre: *La alquímia de las multitudes: cómo la web está cambiando el mundo* autors: Francis Pisano i Dominique Piotet, ISBN: 9788449321962

Molt bona tornada a tota la comunitat universitària de l'UdA, Sigueu benvinguts els nous estudiants i no oblideu tots, d'enamorar-vos cada dia del nostre planeta i de denunciar les agressions que pateix.

Vicens Blasco Ferrón

Postres de música

Recomanacions literàries

Títol: Les Veus del Pamano
Autor: Jaume Cabré

Editorial: Edicions Proa—Barcelona

1943. En plena postguerra, un jove mestre d'escola és destinat a un petit poble dels Pirineus, on s'estableix amb la seva dona embarassada. Però molt aviat la seva idea d'una vida idíl·lica a la muntanya s'esvairà i es veurà obligat a portar una doble vida, atrapat entre el sector falangista del poble i les lluites secretes dels maquis. Cinquan-

ta anys més tard, una mestra d'escola trobarà les llibretes on el jove va deixar constància de la seva veritat, diametralment oposada a la història oficial que ha passat de generació en generació.

Josefina Porras

Postres de música

Recepta de cuina

Sopa de ceba

Ingredients:

- Ceba
- Pa torrat
- Formatge per gratinar
- Brou de verdures
- Oli, sal i pebre
- Ou (opcional)

Elaboració:

Fregir la ceba tallada en juliana en una cassola amb oli i sal. Quan comenci a estar daurada (uns 15 o 20 minuts), afegir el brou i esperar uns

altres 15 minuts per que tal que el brou agafi el gust de la ceba.

Afegir les llesques de pa torrat en un bol individual (que pugui anar al forn), posar-hi l'ou cru i cobrir-ho amb el brou i la ceba. Cobrir-ho amb el formatge.

Ara només cal gratinar al forn durant un parell de minuts i servir-la.

Bon profit!

Florenci Pla

Tradicions, dites i consells

Inici de la tardor

S'acaba l'estiu, i fa un temps inestable, amb tronades i algun aiguat.

El dia s'escurça. Entrem doncs a la tardor i arrenca el cicle agrari. Els pagesos llauen els camps que han de ser sembrats, i en això posen molta cura, perquè del llaurar en depèn, en part, la collita.

És també temps de bolets i una manera de conservar-los és fer-los assecat. Si són poc consistents, escampeu-los sobre un paper de diari, en un lloc sec i airejat. Entreu-los a casa cada dia abans no es faci fosc. Si són consistents, pengeu-los. Un cop ben secs, congeleu-los durant una

nit o bé poseu-los un parell de minuts al microones, ja que així assegureu que no hi hagi cap ou ni cap larva de corc. Després tapeu-los bé dins d'un pot.

Ull viu! Amb els verinosos.

- Pel setembre cull les pomes, abans no vinguin les bromes.
- El fred de setembre mata l'eruga.
- Al setembre comença l'escola i també la xerimola.
- Pel setembre, carbasses.

Josefina Porras

Problema per pensar

En un basar de Damasc un comerciant diu al Marc que, si descobreix quina de les 24 monedes de plata que té en una bossa és més pesada que les altres 23, li regalarà una moneda d'or. El Marc pot pesar les monedes en una balança amb dos platets, però no pot fer més de tres pesades. Pots ajudar al Marc a aconseguir la moneda d'or?

Solució

Envieu la vostra solució raonada a l'adreça de correu butlleti@uda.ad i podreu aconseguir una memòria USB que se sortejarà entre totes aquelles persones que hagin ajudat al Marc a aconseguir la moneda d'or.

Florenci Pla

Ni fred ni calor

● Félix Millet i les Administracions gerents del Palau de la Música Catalana. El primer pel saqueig indecent d'una institució centenària com el palau de la Música i els segons per no establir els mecanismes de controls adients per evitar-ho.

● Manca de valors: els pares, les institucions i la societat en general que no hem sabut trans-

metre a una part del nostre jovent una educació basada en uns valors que fomentin actituds positives.

● Nova recopilació dels Beatles: sempre és una bona notícia i, més encara, si es tracta d'un dels grups més influents del panorama musical pop, que es reediti tota la seva producció musical.

Voleu rebre l'e-com.Ud'A?

Us hi podeu subscriure enviant un missatge a l'adreça electrònica butlleti@uda.ad. No oblideu d'indicar la vostra adreça electrònica.